

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

KAREL HYNEK MÁCHA – MÁJ 8.ročník základních škol

Vypracoval: Mgr. Josef Karhan

Karel Hynek Mácha

MÁJ

Máj

- ▶ Lyriko epická báseň
- ▶ Vzniklá v letech 1836
- ▶ Obsahuje čtyři zpěvy a dvě intermezza
- ▶ Jedno z největších českých romantických děl

Námět Máje

- ▶ Možná inspirace v reálných událostech
- ▶ Děj se odehrává v krajině u Doks, pod Bezdězem bez nějakého bližšího časového upřesnění
 - 1.ZPĚV
 - Obraz květnové přírody
 - Objevují se motivy lásky
 - 2.ZPĚV
 - Vilém ve vězení přemýšlí o vině a nevině, o smyslu života
 - 1.INTERMEZZO – duchové na popravišti
 - 3.ZPĚV
 - Poprava Viléma s protikladem krásy přírody
 - Vilém vyznává lásku své vlasti, přírodě, obžaloba společnosti
 - 2.INTERMEZZO – obraz klidné horské krajiny
 - 4.ZPĚV
 - Autor se ztotožňuje s hlavní postavou

Hlavní hrdina

- ▶ Vilém byl v mládí vyhnán z domu
- ▶ Stává se vůdcem loupežníků
 - („strašný lesa pán“)
- ▶ Je naplněn touhou po pomstě
- ▶ V závěru dochází ke splynutí Viléma a Autora

Jazykové prostředky Máje

- ▶ Moderní básnická řeč
- ▶ Barvitost, citová působivost, pohyb a napětí

- ▶ Dokonalé využití kontrastu

- *TEMATICKÉ*
- *JAZYKOVÉ*

Jarní příroda X poprava Viléma

Na tváři lehký smích, na duši hluboký žal

- ▶ Barvitá a pestrá obrazná pojmenování

- EPITETON KONSTANS
- EPITETON ORNANS
- PŘIROVNÁNÍ
- PERSONIFIKACE
- OXYMÓRON
- METONYMIE

Bělavé páry
Růžový večer
Co slzy lásky
Jezero zvučelo tajný bol
Umřelé hvězdy svit
Hrdliččin zval ku lásce hlas

- ▶ Zvuková stránka

- ZVUKOSLED
- ZVUKOMALBA

Brunátné slunce rudě zasvitnulo

Řinčí řetězů hřmot

Epiteton konstans a ornans

- ▶ druh obrazného či ozdobného pojmenování, básnický přívlastek
- ▶ Konstanc obvyklé přívlastky
- ▶ Ornans neobvyklé nápadité přívlastky

Odkazy

- ▶ Výběr z filmu Máj

- <http://www.youtube.com/watch?v=ZGDNcMPECJU>

Shrnutí a úkoly

- ▶ Žáci si předčtou ukázkou v čítance
- ▶ V hodině zhlédnou vybrané části filmové verze Máje
- ▶ Porovnají obě dvě zpracování (klady a zápory filmového pojetí)
- ▶ Z ukázky v čítance vyberou obrazná pojmenování a řeknou o jaký druh pojmenování se jedná
- ▶ Pokusí se charakterizovat hlavního hrdinu
 - (záporná či kladná postava, v čem spočívala jeho vina,...)

Použité zdroje

- ▶ <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/epiteton-ornans>
- ▶ <http://www.unium.cz/materialy/0/0/karel-hynek-macha-maj-m21091-p3.html>
- ▶ <http://www.youtube.com/watch?v=ZGDNcMPEcJU>
- ▶ <http://blog.jankaspar.cz/film-maj-na-motivy-basnicke-sbirky-karla-hynka-machy/>
(20.2.2012 15:01)